

**Cofinancé par
l'Union européenne**

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE

INFOSESSIE

VOOR PROJECTDRAGERS VAN PROJECTEN IN VERBAND MET DE SD 5.1

HET 'DNSH-BEGINSEL'

**PROGRAMMA 2021-2027 VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST MET STEUN VAN
HET EUROPEES FONDS VOOR REGIONALE ONTWIKKELING (EFRO)**

18 SEPTEMBER 2023

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE

Agenda

- I. Definitie en oorsprong van 'DNSH'
- II. De zes EU-milieudoelstellingen
- III. Toepassing van DNSH in het nieuwe EFRO-programma
- IV. Hoe DNSH te benaderen (analyse en *template*)
- V. DNSH bij overheidsopdrachten
- VI. Nuttige hulpbronnen

I. Definitie en oorsprong van 'DNSH'

DNSH = *Do No Significant Harm* = proces voor de screening van de negatieve effecten van een activiteit op de zes milieudoelstellingen van de Europese Unie.

Oorsprong? Het principe komt voort uit de [Europese Taxonomie](#), die tot doel heeft om investeringen in de richting van milieuvriendelijke activiteiten te sturen en zo koolstofneutraliteit te bereiken tegen 2050. Het DNSH-beginsel maakt deel uit van de beoordelingsprocedure in drie stappen voor een economische activiteit:

I. Definitie en oorsprong van 'DNSH'

De Europese Commissie heeft besloten om het DNSH-beginsel te gebruiken in de verordeningen van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (zie art. 9) om ervoor te zorgen dat elke regio het Europese milieubeleid naleeft bij de implementatie van haar projecten.

I. Definitie en oorsprong van 'DNSH'

Moeilijkheid in verband met DNSH: de regelgeving is recent en nog in ontwikkeling.

- Er is nog geen jurisprudentie.
- De technische aspecten zijn nog niet allemaal gedefinieerd

→ **onzekerheid**

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE

Cofinancé par
l'Union européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

II. De zes EU-milieudoelstellingen

Mitigatie van klimaatverandering

Adaptatie aan klimaatverandering

Duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen

Transitie naar een circulaire economie

Preventie en bestrijding van verontreiniging

Bescherming en herstel van de biodiversiteit en ecosystemen

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE

Cofinancé par
l'Union européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

II. De zes EU-milieudoelstellingen

[Artikel 17 van de Taxonomieverordening]

- een activiteit wordt geacht ernstig afbreuk te doen aan **de mitigatie van de klimaatverandering** indien ze leidt tot aanzienlijke broeikasgasemissies.
- een activiteit wordt geacht ernstig afbreuk te doen aan **de adaptatie aan klimaatverandering** indien ze leidt tot een toegenomen ongunstig effect van het huidige klimaat en het verwachte toekomstige klimaat op de activiteit zelf of op de mens, de natuur of activa.
- een activiteit wordt geacht ernstig afbreuk te doen aan **het duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen** indien ze schadelijk is voor de goede toestand of het goed ecologisch potentieel van waterlichamen, met inbegrip van oppervlaktewater en grondwater, of voor de goede milieutoestand van mariene wateren.

II. De zes EU-milieudoelstellingen

- een activiteit wordt geacht ernstig afbreuk te doen aan **de circulaire economie** (met inbegrip van preventie en recycling van afval) indien ze leidt tot aanzienlijke inefficiënties bij het gebruik van materialen of bij het directe of indirecte gebruik van natuurlijke hulpbronnen, indien ze leidt tot een aanzienlijke toename van de productie, verbranding of verwijdering van afval, met uitzondering van de verbranding van niet-recyclebaar gevaarlijk afval, of indien de verwijdering van afval op lange termijn kan leiden tot aanzienlijke en langdurige schade aan het milieu.
- een activiteit wordt geacht ernstig afbreuk te doen aan de **preventie en bestrijding van verontreiniging** indien ze leidt tot een aanzienlijke toename van emissies van verontreinigende stoffen in lucht, water of bodem.
- een activiteit wordt geacht ernstig afbreuk te doen aan de **bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen** indien ze in aanzienlijke mate schadelijk is voor de goede staat en de veerkracht van ecosystemen of schadelijk is voor de staat van instandhouding van habitats en soorten, met inbegrip van die welke van Uniebelang zijn.

III. Toepassing van DNSH in het nieuwe EFRO-programma

Dit is een subsidiabiliteitscriterium voor alle EFRO-uitgaven

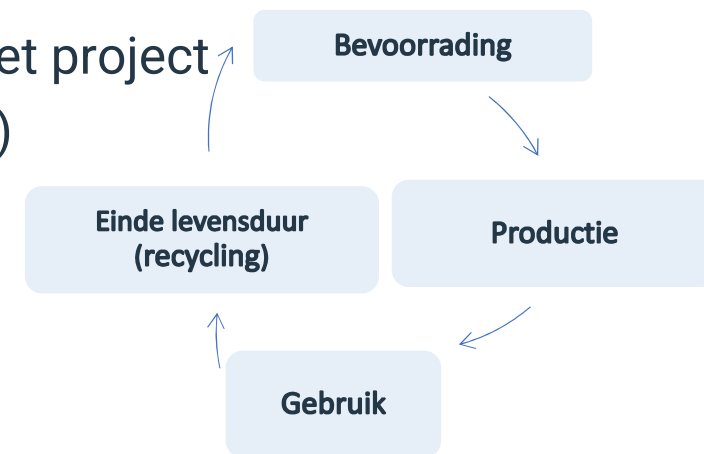
EFRO-verordening, artikel 9 "Horizontale beginselen", §4: *De doelstellingen van de fondsen worden nagestreefd met als doel het bevorderen van duurzame ontwikkeling als bedoeld in artikel 11 VWEU, rekening houdend met de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN, de Overeenkomst van Parijs en het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" (= DNSH).*

Opgelet: een project dat niet voldoet aan het DNSH-beginsel kan niet worden gefinancierd door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)!

III. Toepassing van DNSH in het nieuwe EFRO-programma

Daarom MOET elke door het EFRO gesteunde maatregel voldoen aan het DNSH-beginsel. Om dit te garanderen moet de projectdrager:

- rekening houden met de totale effecten van het project (directe en indirecte effecten)
- rekening houden met de volledige levenscyclus van het project (bevoorrading – productie – gebruik – einde levensduur)

III. Toepassing van DNSH in het nieuwe EFRO-programma

→ De projectdrager moet een analyse uitvoeren die aantoont dat zijn activiteit geen significant negatief effect heeft op een van de zes EU-milieudoelstellingen.

Naleving: in zijn analyse moet elke projectdrager kunnen aantonen dat hij voldoet aan het DNSH-beginsel door middel van tastbare bewijzen (certificaten, labels, ISO-normen, externe audit, enz.) die worden verzameld en bewaard tot 5 jaar na afloop van het project, voor controle- en auditdoeleinden.

III. Toepassing van DNSH in het nieuwe EFRO-programma

- De projectdrager moet op het moment van overeenkomst een bijgewerkte versie van zijn DNSH-analyse indienen bij de Directie EFRO.
- Gedurende de looptijd van het project moet de projectdrager in de jaarverslagen rapporteren over de naleving van de DNSH-beginselen.

IV. Hoe DNSH te benaderen (analyse en *template*)

Doel van de analyse = bepalen of mijn project een significant negatief effect heeft op een of meer van de zes EU-milieudoelstellingen.

Indien geen significant negatief effect = naleving van DNSH.

Hoe de DNSH-analyse uitvoeren en opvolgen tijdens de looptijd van het project?

Risicobeheerbenadering = bepalen waar er een risico is en welke bewijsstukken moet worden verstrekt om naleving van het DNSH-beginsel aan te tonen.

Als projectdrager en expert beschouw ik alle mogelijke risico's van niet-naleving van het DNSH-beginsel voor elk van de zes milieudoelstellingen. Vervolgens bepaal ik of deze risico's kunnen worden vermeden (of beperkt), geef ik een redelijke rechtvaardiging en verstrek ik de nodige bewijsstukken.

IV. Hoe DNSH te benaderen (analyse en *template*)

Opmerking: hoewel de naleving van de Europese en nationale/gewestelijke milieuwetgeving verplicht is, blijft een DNSH-analyse vereist.

Duurzaamheid ≠ naleving DNSH

Duurzame activiteit: volgens de Taxonomie kan een activiteit als 'duurzaam' worden beschouwd als ze een substantiële bijdrage levert aan een van de zes milieudoelstellingen, zonder ernstig afbreuk te doen aan een van de andere vijf doelstellingen.

DNSH-conforme activiteit: een activiteit die geen significant negatief effect heeft op een van de zes EU-milieudoelstellingen.

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE

Cofinancé par
l'Union européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

IV. Hoe DNSH te benaderen (analyse en *template*)

1. Heeft de activiteit geen of een verwaarloosbaar voorzienbaar effect op de doelstelling voor de mitigatie van de klimaatverandering?

- Ja -> korte verantwoording
- Nee

Zo nee:

- Welke factoren die een risico tot stand zouden kunnen brengen om ernstig afbreuk te doen aan deze milieudoelstelling hebt u geïdentificeerd?
- Welke maatregelen hebt u geïmplementeerd of bent u van plan te implementeren om dit risico te beperken?

IV. Hoe DNSH te benaderen (analyse en *template*)

Opgelet: Gebrek aan antwoord is niet ontvankelijk. Antwoorden als "N.v.t", "Niet van toepassing" of "Het project zal geen negatieve impact hebben" zijn geen rechtvaardiging en aldus niet ontvankelijk.

Het gaat om de impact van het project zelf. De impact van eerdere activiteiten op dezelfde locatie is niet relevant.

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE

Cofinancé par
l'Union européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

IV. Hoe DNSH te benaderen (analyse en *template*)

Lijst van activiteiten die niet in aanmerking komen voor EFRO-financiering of medefinanciering omdat ze niet voldoen aan het DNSH-beginsel:

- Activiteiten met betrekking tot de productie van elektriciteit en/of warmte met behulp van fossiele brandstoffen, evenals de bijbehorende transmissie- en distributie-infrastructuur;
- Als uw project de installatie van een gasketel inhoudt, neem dan contact op met de Directie EFRO. Deze situatie vereist specifiek onderzoek.

IV. Hoe DNSH te benaderen (analyse en *template*)

Uit het Uitvoeringsbesluit van de Raad blijkt ook dat in de context van projecten op het gebied van de circulaire economie de volgende activiteiten zijn uitgesloten:

- activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen (inclusief het downstreamgebruik daarvan).
- activiteiten in het kader van het EU-emissiehandelssysteem (ETS) waarin geraamde broeikasgasemissies in CO2-equivalent worden gerealiseerd die niet gevoelig lager liggen dan de desbetreffende benchmarks vastgesteld voor gratis toewijzing.
- Activiteiten met betrekking tot de verwijdering van afval op stortplaatsen, installaties voor biomechanische behandeling (BMB) en verbrandingsinstallaties voor de verwerking van afval. (Deze uitsluiting heeft geen betrekking op activiteiten in verband met faciliteiten die uitsluitend bestemd zijn voor de behandeling van niet-recycleerbaar gevaarlijk afval, bestaande faciliteiten waar de investering gericht is op het verhogen van de energie-efficiëntie, het afvangen van rookgassen voor opslag of gebruik, of het terugwinnen van materialen uit verbrandingsas, op voorwaarde dat deze investeringen niet leiden tot een verhoging van de afvalverwerkingscapaciteit van de faciliteit of een verlenging van de levensduur van de faciliteit).
- activiteiten waarbij de verwijdering van afval op lange termijn schade aan het milieu kan toebrengen (bijv. kernafval).

V. DNSH bij overheidsopdrachten

Het DNSH-beginsel bij overheidsopdrachten is een contractuele aangelegenheid die bij de start van de procedure moet worden vastgelegd door middel van technische specificaties in het bestek en in de opdrachtmonitoring.

→ Het DNSH-beginsel moet zoveel mogelijk worden opgenomen in overheidsopdrachten gesubsidieerd door het EFRO.

De standaardclausules voor 'duurzame overheidsopdrachten' zijn een goed begin.

→ Website en opleiding Leefmilieu Brussel

→ helpdesk greenprocurement@leefmilieu.brussels

V. DNSH bij overheidsopdrachten

In het bestek:

- De kandidaten informeren over het Do No Significant Harm-principe: een algemene presentatie opnemen over het DNSH-beginsel en de zes EU-milieudoelstellingen.
- Als bijlage een DNSH-formulier toevoegen dat de inschrijvers moeten invullen om aan te geven of de selectie van hun offerte ernstig afbreuk zal doen aan de milieudoelstellingen (ja/nee) + motivering.
- De lijst met uitgesloten activiteiten toevoegen
- Voorzien in toezicht tijdens de uitvoering van de opdracht

V. DNSH bij overheidsopdrachten

Voorbeeld: als de inschrijver NEE antwoordt op de vraag:

"Transitie naar een circulaire economie, zal de gunning van de opdracht potentieel leiden tot een aanzienlijke toename van de productie, verbranding of verwijdering van afval?"

met de uitleg dat er materialen van biologische oorsprong worden gebruikt om het gebouw te isoleren of dat x% van het bouwafval wordt gerecycled,

de aanbestedende overheid moet hierop toezien tijdens de uitvoering van de opdracht

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE

Cofinancé par
l'Union européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

V. DNSH bij overheidsopdrachten

Als de offerte geen of een verwaarloosbare impact aangeeft waarvoor de inschrijver een korte verklaring geeft: OK

Mogelijkheid voor de AO om meer informatie te vragen aan de inschrijver. (beperking: de offerte niet substantieel wijzigen, behalve in het geval van een onderhandelingsprocedure)

Als niet aan de technische criteria wordt voldaan, kan de offerte worden afgewezen, maar zonder duidelijke en onbetwistbare parameters kan het moeilijk zijn om de onregelmatigheid te rechtvaardigen.

VI. Nuttige hulpbronnen

- De [technische richtsnoeren](#) voor de toepassing van het DNSH-beginsel van de Europese Commissie (bijlage IV geeft fictieve voorbeelden van antwoorden op DNSH-formulieren)
- De [Europese Taxonomie](#): een classificatiesysteem dat economische activiteiten definieert die vanuit milieu- en sociaal oogpunt als 'duurzaam' worden beschouwd. Het creëert een kader en beginselen voor het beoordelen van economische activiteiten in overeenstemming met de milieudoelstellingen van de EU.
- De [technische bijlage](#) bij de Europese Taxonomie: een lijst met gedetailleerde adviezen over de manier om te beoordelen of economische activiteiten als ecologisch duurzaam kunnen worden gekwalificeerd, gebaseerd op wetenschappelijk bewijs en de mening van belanghebbenden (document opgesteld door de technische deskundigengroep van de EU voor duurzame financiering).

VI. Nuttige hulpbronnen

De [GPP-criteria](#) ('Green Public Procurement') van de EU: een webpagina met de criteria die moeten worden opgenomen in overheidsopdrachten in diverse sectoren (digitaal – computers, tablets en smartphones, schoonmaakproducten, cateringdiensten en verkoopautomaten, enz.) Dit is een onbetwistbare bron voor het vaststellen van de DNSH-criteria.

BRUSSELS INTERNATIONAL
BRUSSELS REGIONAL PUBLIC SERVICE

Cofinancé par
l'Union européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST